

UNIVERZITET „UKSHIN HOTI“ U PRIZRENU
EDUKATIVNI FAKULTET
DEPARTMAN NA BOSANSKOM

NASTAVNI PLAN I PROGRAM – SYLLABUS

Nivo studija	BACHELOR	Departament	- Predškolski program - Osnovni program	Akademski godina	2017./2018.		
PREDMET	GRAĐANSKO VASPITANJE						
Godina	II.	Status predmeta	Izborni	Kod	Edu 119	ECTS kred.	4
Semestar	III.						
Nastavne nedjelje	15		Nastavni časovi		Predavanja	Vježbe	
					2	1	
Metodologija nastave	Predavanja, vježbe, testovi, prezentacije, slučaj studija, diskusije unutar manjih skupina, konsultacije.						
Konsultacije	Jedan sat poslije predavanja.						
Predavač	Dr. Suada A. Džogović			e-mail	s.dzogovic@hotmail.com		
				tel.	049/441-141		
Asistent	/			e-mail	/		
				tel.	/		

Cilj studija i sadržaj predmeta	Dobit studenta
<p>Teorijska nastava:</p> <p>U izboru sadržaja rukovodilo se procjenom ravnoteže između ciljeva koji se žele postići, načina koji to mogu obezbijediti, razvojne faze studenata i specifičnih potreba te faze, kao i realnosti – društvenog konteksta u kojima žive naši studenti.</p> <p>Izborom glavnih sadržaja za nastavu građanskog vaspitanja ukazano je na njihov prepoznati potencijal u usmjeravanju na demokratski razvoj, kao i mogućnost da se kroz nastavu, učenje i primjenu ovih znanja može dati podstrek postepenom prevazilaženju realnih problema u društvu (podijeljenost, netolerancija, konflikti, konfuzija identiteta – osobnih i društvenih, kulturna apatija i sl.). U realizaciji sadržaja osnovni naglasak je na identifikaciji i razumijevanju problema i pronalaženju rješenja.</p> <p>Praktična nastava:</p> <p>Civilno društvo Demokracija Ljudska prava Međunarodna dokumenta o zaštiti ljudskih prava Mediji masovne komunikacije Žanrovi govorne komunikacije Stereiotipi, predrasude, tolerancija Historijsko–filozofski razvoj ljudskih prava Tijela nadležna za zaštitu ljudskih prava Historijski razvoj demokracije: shvatanje, elementi, vrijednosti Građansko obrazovanje za demokratsko društvo Civilno društvo i demokracija Političke partije – tipologija, funkcija Religija, globalizacija Analiza odabranih slučajeva kršenja ljudskih prava</p>	<p>Cilj predmeta:</p> <p>Vaspitno-obrazovne aktivnosti modula građansko vaspitanje usmjerene su na sljedeće opće ciljeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usvajanje znanja o oblicima života u društvu, društvenim fenomenima i načinima na koje funkcionira demokratsko društvo, koja će pomoći studentima da razviju osjećanje pripadanja društvu, osjećanje sopstvenog nacionalnog i kulturnog identiteta, ali i potrebu za stalnim <i>mijenjanjem i izgrađivanjem</i> društva, zasnovanu na sposobnostima kontinuiranog informiranja, analitičkog i kritičkog mišljenja, samostalnog traženja odgovora na društvena pitanja, donošenja odgovornih odluka i rješavanja problema; - podsticanje razvoja demokratskih stavova i vrijednosti kod studenata kao orijentira za formiranje pogleda na sopstveni život, živote drugih osoba, sopstvenu zajednicu i globalni svijet, kroz razvoj i potkrepljivanje socijalnog ponašanja, zasnovanog na poznavanju i poštovanju ljudskih prava, razumijevanju i prihvatanju drugih i drugačijih; - razvijanje vještina (participatornih i intelektualnih) studenata, putem iskustvenog učenja koje će im pomoći da uspješnije ovladaju osobnim i društvenim ulogama, da praktikuju svoja prava i odgovornosti u različitim društvenim grupama, kao i da steknu pozitivna iskustva o nužnosti povezivanja i saradnje među pojedincima, grupama i narodima u cilju održanja svih ljudskih zajednica; - doprinos kontinuiranom unapređivanju demokratske kulture na svim nivoima obrazovnog procesa i u cjelokupnoj društvenoj zajednici.

Metodologija za realizaciju nastavnih tema:			
<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija nastavne teme u Power Point-u • Vježbe • Presentacije i diskusije • Gosti predavači 			
Uslovi za realizaciju nastavne teme:			
Nastavna pomagala, projektor.			
Način vrednovanja studenata (u %):			
<ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni test 0-35 % • Presentacije / učešće u diskusijama i nastavi 0-20 % • Završni test 0-35 % • Usmeni ispit (+ validacija testova) 0-10% 	Vrednovanje u %	Konačna ocjena	
	95-100	10 (deset)	
	85-94	9 (devet)	
	75-84	8 (osam)	
	65-74	7 (sedam)	
	55-64	6 (šest)	
	0-54	5 (pet)	
Obaveze studenata:			
Predavanja		Vježbe	
<ul style="list-style-type: none"> • Redovnost na predavanjima • Aktivno učestvovanje u diskusijama tokom predavanja • Učestvovanje na testovima tokom i na kraju semestra • Završni (usmeni) ispit 		<ul style="list-style-type: none"> • Redovnost na vježbama • Aktivno učestvovanje u diskusijama tokom vježbi • Presentacija seminarskog rada u Power Point-u (individualni i grupni rad) 	
Dužnosti studenata u okviru predmeta:			
Aktivnost	Časovi	Dana/Nedjelja	Ukupno
Predavanja	2	15	30
Vježbe	1	15	15
Praktičan rad	1	5	5
Kontakti sa predavačima/konsultacije	1	15	15
Vježbe na terenu	-	-	-
Kolokviumi, seminari	1	15	15
Domaći zadaci	1	10	10
Samostalni rad	1	5	5
Završne pripreme za ispit	1	15	15
Protekli period, uspjeh (testovi, kviz, finalni ispit i sl.)	1	5	5
Projekti, presentacije i sl.	1	5	5
Napomena: 1 ECTS kred. = 30 časova angažiranja. Npr., ako predmet ima 5 ECTS kredita, tokom semestra student treba biti angažiran 150 časova.		Total:	120
NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE			
	Tematska cjelina	Čas.	Vježbe
			Čas.
1.	Tema: Predmet i cilj građanskog vaspitanja - <i>Građanstvo (civitates)</i> - <i>Demokracija</i> - <i>Ljudska prava</i> Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Predstavljanje Syllabus-a Diskusija i analiza nastavne teme
2.	Tema: Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, <i>UN, 1948. god.</i> Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A.</i>	2	Diskusija i analiza

	Džogović			
3.	Tema: Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, <i>Vijeće Europe, 1950. god.</i> Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza	1
4.	Tema: Konvencija o pravima djeteta, <i>UN, 1989. god.</i> Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza	1
5.	Tema: Škola i društvena zajednica Informiranje i komunikacija Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1
6.	Tema: Mediji masovne komunikacije Dezinformacija Propaganda Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1
7.	Tema: Žanrovi govorne komunikacije - monolog - dijalog (debatu) - pregovori (negotiations) - poruke (putem radija i TV-a) Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Priprema za midterm Prezentacije	1
8.	MIDTERM / PARCIJALNI TEST	2	Prethodno gradivo (1-7 sedmica) // predavanja i prezentacije + pojmovi	1
9.	Tema: Stereotipi, predrasude – stavovi, vrijednosti - Negativna funkcija stereotipa i predrasuda: <i>diskriminacija, etnocentrizam, ksenofobija, rasizam, seksizam, šovinizam, govor mržnje</i> Tolerancija - poštovanje različitosti - Obrazovanje i tolerancija Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1
10.	Tema: Obilježja ljudskih prava Generacije ljudskih prava Podjele ljudskih prava Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1
11.	Tema: Ljudska prava kao skup moralnih i pravnih načela Teorijski izvori ljudskih prava Međunarodni sastav ljudskih prava - <i>Tijela nadležna za zaštitu ljudskih prava</i> Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1

12.	Tema: Demokracija i vlast Građanin kao subjekt demokratskog Značaj obrazovanja za demokratsko društvo Demokratske teorije, oblici demokratskog građanstva i njima odgovarajući modeli političkog obrazovanja Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1
13.	Tema: Civilno društvo i demokracija Demokracija i ljudska prava Nacionalno i demokratsko Političke partije u demokratskom procesu - tipologija političkih partija - funkcija političkih partija Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Prezentacije	1
14.	Tema: Religije Globalizacija Literatura: <i>Skripta "Građansko vaspitanje", dr. sc. Suada A. Džogović</i>	2	Diskusija i analiza Priprema za završni test	1
15.	ZAVRŠNI TEST	2	Prethodno gradivo (9-14 sedmica) // predavanja i prezentacije + pojmovi	1

Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita:

OBAVEZNA LITERATURA:

Džogović, A. S. (2015). *Građansko vaspitanje*, Edukativni fakultet, Prizren. Pripremljen materijal za studente UPZ-a (za internu upotrebu).

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima – UN, 1948.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, *Vijeće Europe, 1950.*

Konvencija o dječjim pravima, UN, 1989.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Avramov, Smilja, Milenko Kreča, **Međunarodno javno pravo**, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, dvadeseto izdanje, Beograd, 2007.

Beridan, I., **Politika i sigurnost**, Sarajevo: Fakultet političkih nauka Sarajevo, 2008.

Bourgenthal, T., **Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku**, Sarajevo, 1998.

Culture of democracy: a challenge for schools, Edited by Patrice Meyer-Bisch, UNESCO Publishing, Publishing contract N C, 2001-001, UNESCO 1995, Paris

Čitanka ljudskih prava, zbornik radova, 2001.

Demokratija i ljudska prava, CIVITAS, 2002.

Ferović, Abedin, **Osnovi nauke o politici i političkom sistemu 1**, Prizren, 1998.

Fountain, S.: **Obrazovanje za održivi razvoj**, UNICEF

Grupa autora: **Vaspitanje za toleranciju, mir i humani razvoj**, Podgorica, 1997.

Grupa autora: **Uvod u građansko obrazovanje**, Podgorica, 2002.

Grupa autora: **Međunarodno pravo ljudskih prava**, Beograd, 2006.

Humanitarno pravo, *Ženevske konvencije i dodatni protokoli II*, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Nezavisni biro za humanitarna pitanja, drugo izdanje, Sarajevo, 1999.

Kristeva, Julija, **"Čovek, građanin, stranac, Prava čoveka i građanina"**, Delo, 1/90

Ljudska prava, *Odabrani međunarodni dokumenti I*, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Nezavisni biro za humanitarna pitanja, drugo izdanje, Sarajevo, 1999.

Ljudska prava: pravno-sistemska okvir, Saša Gajin, Pravni fakultet Univerziteta Union: Centar za unapređivanje pravnih studija: Institut za uporedno pravo, drugo izdanje, Beograd, 2012.

Matulović, Miomir, **Ljudska prava**, 1992.

Neshad Asllani, Satu Honkala (u konsultaciji sa Paolo Fontani), **Kosovski koraci u edukaciji o ljudskim pravima**, Kosovski centar za ljudska prava, 2003, Peć

Pavlović, V., **Civilno društvo i demokratija**, Čigoja štampa, Beograd, 2004.
Prava čoveka, *Zbornik dokumenata o pravima čoveka*, urednik: Vladan A. Vasiljević, Beograd, 1991.
Raino Malnes, Knut Midgaard, **Politička filozofija**, prijevod: Ismet Marković Plavnik, Priština, 2007.
Reardon A., Betty, **Tolerancija – prag mira**, Knjiga I: Predavanja za nastavnike, Biblioteka za nastavnike, UNESCO publikacije, UNESCO, 1997, Paris
Reardon A., Betty, **Tolerance – the threshold of peace**, Secondary school resource unit, UNESCO Publishing, Publishing Contract N^o C 2001-005, UNESCO, 1997, Paris
Sva ljudska bića... Priručnik za edukaciju o ljudskim pravima, Nastavnička biblioteka, Izdavač: UNESCO 1998, Belgija
Vajzović, E., **Demokracija i nacionalna sigurnost**, Godišnjak, 2009, FPN
Vajzović, E., **Medijska realnost – iluzorna demokracija?**, Novi pogledi, 2010, br. 17.

OSTALI IZVORI

- Dokumenta, priručnici, udžbenici i preporuke Savjeta Europe (Savjet za kulturnu sardanju – CCDCC) o obrazovanju za demokratsko građanstvo.

NAPOMENA:

- U skladu sa nastavnim procesom studenti će se upućivati i na druge relevantne izvore.
- Svako odstupanje od planiranog sadržaja rada biće blagovremeno najavljeno, s obzirom da postoji mogućnost izmjene redosljeda realizacije planiranih nastavnih oblasti, ovisno o potrebama studenata.

Napomena za studente:

- Tokom predavanja i vježbi studenti su dužni voditi bilješke, na osnovu kojih će pristupiti pisanju eseja u okviru vježbi, odnosno kolokviju/ispitu iz ovog kolegija.
- Predviđene bodove studenti postižu esejističkim izražavanjem, jasnoćom jezika, strukturom odgovora, kritičkim promišljanjem, te analizom i usporedbom pojmovnih osnova različitih teorija.